

LIETUVOS KINOLOGŲ DRAUGIJOS PARODŲ RENGIMO TAISYKLĖS

1. TERMINAI IR TRUMPINIAI

- 1.1. FCI – Tarptautinė kinologų federacija
- 1.2. LKD – Lietuvos kinologų draugija
- 1.3. LŠVK – Lietuvos šunų veislių knyga
- 1.4. LT CAC – kandidato į Lietuvos grožio čempionus sertifikatas
- 1.5. CACIB – kandidato į tarptautinius grožio čempionus sertifikatas
- 1.6. R.CACIB – rezervinio kandidato į tarptautinius grožio čempionus sertifikatas
- 1.7. LT CH – Lietuvos čempionas
- 1.8. LT JCH – Lietuvos jaunimo čempionas
- 1.9. LT VCH – Lietuvos veteranų čempionas
- 1.10. BALT CH – Baltijos čempionas
- 1.11. BALT JCH – Baltijos jaunimo čempionas
- 1.12. BALT VCH – Baltijos veteranų čempionas
- 1.13. INT CH – Tarptautinis grožio čempionas
- 1.14. **Regioninė paroda** – visų veislių šunų paroda, kurioje gali būti suteikti titulai LT CAC, JN, N, VN ir BOB
- 1.15. **Tarptautinė paroda** – visų veislių šunų paroda, kurioje gali būti suteikti titulai LT CAC, JN (LT JN'xx, Balt JN'xx), N (LT N'xx, Balt N'xx), VN (LT VN'xx, Balt VN'xx), CACIB, R.CACIB ir BOB
- 1.16. **Veislės klubo paroda** – vienos veislės arba veislių grupės šunų paroda, kurioje gali būti suteikti titulai LT CAC, Kl.JN'xx, Kl. N'xx, Kl. VN'xx ir BOB
- 1.17. LKD eksterjero **teisėjų kolegijos biuras** – LKD eksterjero teisėjų kolegijos vykdomasis organas

2. BENDROJI DALIS

- 2.1. Šios taisyklės sudarytos remiantis LKD įstatais ir FCI parodų nuostatų reikalavimais. Šios Taisyklės yra pagrindinis dokumentas, reglamentuojantis visų rangų parodų rengimo, šunų registravimo, vertinimo, titulų suteikimo, darbo ringuose, ginčų nagrinėjimo, atsakomybės už parodų organizavimo pažeidimus nustatymo taisyklės ir yra privalomos visiems LKD nariams. Klausimai, kurie nėra aptarti ar sureguliuoti šiomis Taisyklėmis turi būti nagrinėjami LKD Taryboje ir priimtas sprendimas tampa precedentu, privalomu taikyti ateityje nagrinėjant analogiškas situacijas visiems LKD nariams.
- 2.2. LKD rengia tarptautines parodas.
- 2.3. LKD nariai rengia šias parodas:
 - 2.3.1. regionines;
 - 2.3.2. tarptautines;
 - 2.3.3. veislės klubų.
- 2.4. Parodų rengimą kontroliuoja LKD taryba ir LKD eksterjero teisėjų kolegijos biuras.
- 2.5. Veislės klubas gali organizuoti tik jo įstatuose įrašytų ir jo vienijamų veislių klubo parodą.
- 2.6. Į parodas registruojami tik grynaveisliai šunys, turintys FCI pripažįstamą kilmės liudijimą arba galiojantį gimimo liudijimą (mažylių ir jaunimo klasėje).
- 2.7. Lietuvoje gyvenantys šunys į parodas gali būti registruojami tik gavę LŠVK numerį. Jei importuotas šuo dar nėra gavęs eksportinio kilmės liudijimo, jam suteikiamas avansinis LŠVK numeris, kuris suteikia galimybę dalyvauti parodose, tačiau nesuteikia teisės veisti šunį.
- 2.8. Visose parodose dalyviai moka registracijos mokestį. Registracijos mokestį nustato parodos rengėjas. Užregistruotam į parodą šuniui kritus, pateikus jo mirtį/gaišimą įrodančius veterinarijos gydytojo išduotus dokumentus, rengėjas turi grąžinti registracijos mokestį (atskaičius banko mokesčius). Neįvykus parodai, rengėjas turi grąžinti sumokėtus registracijos mokesčius be jokių atskaitymų visiems dalyviams.
- 2.9. I ir II grupės invalidai ir tėvai, auginantys neįgalų vaiką, gali nemokamai registruoti į LKD rengiamas tarptautines parodas vieną šunį. Lengvatas savo parodose LKD klubai nustato patys.

- 2.10. LKD šunys, turintys Tarptautinio grožio čempiono titulą, gali būti registruojami LKD rengiamose tarptautinėse parodose į čempionų arba veteranų klasę nemokamai. Užregistravus šunį ir neatvykus į parodą, lengvata prarandama, t.y. visose kitose parodose jis registruojamas tik pilnai sumokėjęs registracijos mokestį.
- 2.11. LKD veislynas gali registruoti jam priklausančius šunis į LKD rengiamas tarptautines parodas iki paskutinės registracijos dienos pirmine kaina.
- 2.12. Prieš parodą visi šunys tikrinami veterinarijos gydytojų. Sergantys, neskiepyti, suluošinti ar sužaloti šunys bei šuningos ar laktacijos periodu kalės neįleidžiami į jokią šunų parodą. Organizatoriai turi teisę pašalinti iš parodos ruojančias kalės.
- 2.13. LKD nariai pateikia savo parodų sąrašus ateinantiems metams iki liepos mėn. 1 d. LKD parodų tvarkaraštį tvirtina LKD taryba.
- 2.14. Kinologijos teisėjus parodoms tvirtina LKD teisėjų kolegijos sekretorius. Nepateikus teisėjų sąrašo likus 2 mėnesiams iki parodos, ją rengti draudžiama; tokiu atveju visa atsakomybė tenka parodos rengėjui.
- 2.15. Rengiant ir tvirtinant teisėjų sąrašus, laikomasi LKD parodų teisėjų reglamento ir šių taisyklių reikalavimų.
- 2.16. LKD nuožiūra arba klubo prašymu LKD sekretoriatas gali skirti parodos komisarą, kuris padeda organizatoriui spręsti iškilusius konfliktus bei įvertina parodos kokybę. Parodos organizatoriai turi pateikti komisarui visą reikalingą informaciją. Komisaras per 10 dienų turi pateikti ataskaitą raštu apie parodą LKD sekretoriatui. Kelionės išlaidas ir dienpinigius komisarui apmoka klubas, prašęs paskyrimo, arba LKD, jei komisaras buvo skirtas LKD nuožiūra.

3. PARODŲ RENGIMAS

- 3.1. Rengiant bet kokio rango parodą, privalomas dalyvių sąrašas – katalogas.
- 3.2. Šunys, neįtraukti į katalogą negali būti vertinami, išskyrus tuos atvejus kai šuo neįtrauktas į sąrašą dėl organizatorių kaltės.
- 3.3. Visos parodos pajamos ir išlaidos tenka jos rengėjams. Su LKD atsiskaitoma LKD tarybos nustatyta tvarka. Mokesčių už parodų organizavimą dydžius, jų mokėjimo tvarką tvirtina LKD konferencija. Už tarptautines parodas su FCI atsiskaitoma FCI nustatyta tvarka.
- 3.4. Registruojant šunis parodai, užpildomas registracijos lapas.
- 3.5. Rengėjai nustato registracijos terminus bei mokesčius.
- 3.6. Parodose šunys vertinami sekančiose klasėse:
 - 3.6.1. šuniukų – nuo 3 iki 6 mėn. amžiaus;
 - 3.6.2. mažylių – nuo 6 iki 9 mėn. amžiaus;
 - 3.6.3. jaunimo – nuo 9 iki 18 mėn. amžiaus;
 - 3.6.4. pereinama – nuo 15 iki 24 mėn. amžiaus;
 - 3.6.5. atvira – nuo 15 mėn. amžiaus;
 - 3.6.6. darbinė – nuo 15 mėn. amžiaus (iki registracijos pabaigos reikia pateikti FCI pripažįstamo darbinio diplomo kopiją);
 - 3.6.7. čempionų – nuo 15 mėn. amžiaus (iki registracijos pabaigos reikia pateikti FCI pripažįstamo nacionalinio ar tarptautinio čempiono sertifikato kopiją, gali būti ir šalies, ne FCI narės);
 - 3.6.8. veteranų – nuo 8 metų amžiaus.
- 3.7. Jaunimo, atvira, darbinė, čempionų ir veteranų klasės yra privalomos.
- 3.8. Šuniukų ir mažylių klasės bei porų, veislynų ir reproduktorių konkursai nėra privalomi.
- 3.9. Konkursuose dalyvaujantys šunys turi būti užregistruoti ir dalyvauti parodoje kurioje nors klasėje (jaunimo, pereinamoje, atviroje, darbinėje ar čempionų).
- 3.10. Porų konkurse dalyvauja du vienos veislės šunys (šuo ir kalė), priklausantys vienam savininkui.
- 3.11. Veislynų konkurse dalyvauja mažiausiai trys bet kurios lyties vienos veislės to paties veisėjo išveisti šunys, mažiausiai iš dviejų skirtingų vadų.
- 3.12. Reproduktorių konkurse dalyvauja šuo ar kalė ir mažiausiai trys bet kurios lyties jo/jos palikuoniai iš mažiausiai dviejų skirtingų vadų.

- 3.13. Pereinama klasė gali būti tik veislės klubo (rengėjų nuožiūra) ir tarptautinėse (privalomai) parodose.
- 3.14. Parodos informacijoje iš anksto turi būti nurodytos visos klasės, kuriose galės varžytis šunys.
- 3.15. Tos pačios veislės šunys klasėse skirstomi pagal spalvas tik veislės klubo ir tarptautinėse parodose.
- 3.16. Veislės klubai gali įvesti savo parodose papildomas klases ir/arba kitaip skirstyti šunis pagal amžių, tačiau įvertinimų skyrimo bei titulų suteikimo tvarka negali būti keičiama.
- 3.17. FCI pripažįstamos veislės skirstomos į 10 grupių pagal FCI patvirtintą veislių nomenklatūrą.
- 3.18. FCI nepripažįstamos veislės nepriskiriamos jokiai FCI grupei (regioninėse parodose gali būti organizuojamas atskiras FCI nepripažįstamų veislių grupės konkursas pagrindiniame ringe).
- 3.19. Parodų techniniai reikalavimai:
 - 3.19.1. paroda gali vykti tik uždaroje teritorijoje su neslidžia danga;
 - 3.19.2. ringo plotas turi būti ne mažesnis kaip 80 m²;
 - 3.19.3. turi būti įrengta vieta sekretoriatui, teisėjų poilsiui ir veterinarijos punktui;
 - 3.19.4. turi būti vandentiekis arba vanduo šunų girdymui.
- 3.20. Parodose turi būti:
 - 3.20.1. Išankstinė registracija;
 - 3.20.2. Katalogas;
 - 3.20.3. Diplomai ir aprašymo kortelės visiems dalyviams, jei parodos dalyvių skaičius neviršija 2000;
 - 3.20.4. Diplomai visiems dalyviams, jei parodos dalyvių skaičius viršija 2000, tokiu atveju teisėjas užpildo ir pasirašo nustatytos formos ataskaitą;
 - 3.20.5. Sertifikatai, patvirtinantys gautus titulus;
 - 3.20.6. Dalyvio numeriai;
 - 3.20.7. Rozetės šunims, gavusiems LT CAC titulus;
 - 3.20.8. Rozetės arba prizai su klubo (parodos) atributika geriausiam šuniukui ir mažyliui (kalei ir šuniui), šunims, gavusiems jaunimo nugalėtojo, nugalėtojo, veteranų nugalėtojo, R.CACIB, CACIB ir BOB titulus. Tarptautinėse parodose už nugalėtojo ir CACIB titulus skiriamas vienas bendras apdovanojimas;
 - 3.20.9. Šuniukų, mažylių (jei šios klasės yra parodoje), jaunimo, veteranų bei grupių konkursuose, pagrindiniame konkurse, jei organizuojami – porų, veislynų, reproduktorių bei kituose konkursuose trijose prizinėse vietose turi būti rozetės ir taurės;
- 3.21. Ringe turi būti stalas ir kėdės teisėjui ir sekretoriatui, rašymo priemonės, higienos priemonės rankoms nusivalyti, esant reikalui, šunų apžiūros stalielis. Parodai vykstant lauke pageidautinas tentas nuo saulės ir lietaus.
- 3.22. Prie ringo turi būti informacinė lenta, kurioje nurodytas ringo numeris, teisėjo pavardė, dalyvaujančių šunų veislės, pasirodymo laikas, gali būti dalyvių registracijos numeriai ir įvertinimai.
- 3.23. Parodos metu nuo pradžios iki pabaigos turi budėti veterinarijos gydytojas, galintis, esant reikalui, suteikti pirmąją pagalbą.
- 3.24. Parodos metu leidžiama prekyba, suderinus su rengėjais.
- 3.25. Parodos metu gali būti demonstruojamos šunų veislės, dresuotė, vykti konkursai, prezentacijos ir kt.. Parodos eigą komentuoja komentatorius. Programą sudaro rengėjai.

4. TEISĖJAVIMAS PARODOSE

- 4.1. Parodose teisėjauti gali LKD teisėjai bei užsienio šalių FCI pripažįstami teisėjai, gavę savo kinologinės organizacijos leidimą teisėjauti toje parodoje.
- 4.2. Ringe turi būti teisėjas, asistentas-vertėjas, sekretorius ir papildomi ringo darbuotojai (jeigu to reikia).
- 4.3. Vesti šunį ringe turi vienas asmuo, teisėjui leidus, kitas asmuo gali padėti.
- 4.4. Šunys vertinami pagal FCI standartus. Jei veislė neregistruota FCI, vertinama vadovaujantis veislės kilmės šalies kinologinės organizacijos patvirtintu standartu.
- 4.5. Šunys vertinami ringuose viešai, suskirstant pagal lytį ir klases. Pirmi – šunys, po jų kalės. Jei padaryta techninė klaida, atsakingas ringo darbuotojas turi perkelti šunį į kitą klasę.
- 4.6. Pavėlavę šunys, teisėjui sutikus, gali būti įvertinti neskirstant vietomis ir nesuteikiant titulo. Įeiti į ringą ir iš jo išeiti galima tik teisėjui leidus. Ringo teisėjas turi laikytis kataloge nurodyto laiko reglamento.

4.7. Įvertinimai ir vietos:

- 4.7.1. „puikiai“ – suteikiama šuniui (kalei), kuris beveik idealiai atitinka veislės standartą, yra puikios kondicijos, puikiai juda, yra gero temperamento. Į mažus trūkumus galima nekreipti dėmesio, bet turi būti aiškiai išreikšta priklausomybė lyčiai;
 - 4.7.2. „labai gerai“ - suteikiama šuniui (kalei), kuris turi visas būdingas savo veislei ypatybes, proporcingas, yra geros kondicijos; maži trūkumai gali būti ignoruojami;
 - 4.7.3. „gerai“ – suteikiama šuniui (kalei), kuris atitinka pagrindinius veislės standarto reikalavimus, yra valdomas, tačiau turi ydų ar didesnių trūkumų;
 - 4.7.4. „patenkinamai“ - suteikiama šuniui (kalei), kuris atitinka pagrindinius veislės standarto reikalavimus, yra valdomas, tačiau turi daug ydų ar didelių trūkumų;
 - 4.7.5. „diskvalifikacija“ - suteikiama šuniui (kalei), kuris neatitinka veislės standarto arba yra agresyvus, bailus, turi séklidžių, dantų, žandikaulių anomalijas, nestandartinės spalvos ar struktūros kailį, ryškų polinkį į albinizmą; taip pat tiems, kurie turi mažai būdingų tai veislei savybių, kitų eliminuojančių trūkumų, lyginant su standartu, yra blogos sveikatos; diskvalifikuoti taip pat gali būti ir tie gyvūnai, kurių organizme aptikta gyvūnų galimybes stimuliuojančių medžiagų, turint tikslą didinti gyvūnų produktyvumą, darbingumą, sportinius rezultatus, išskyrus tas medžiagas, kurių naudojimą reglamentuoja LR Vyriausybė ar jos įgaliota institucija;
 - 4.7.6. „be įvertinimo“ paliekami šunys (kalės), nesant galimybės jų apžiūrėti: nejuda, nuolat šokinėja, negalima apžiūrėti dantų arba įtarus chirurgines operacijas, padarytas norint pašalinti įgimus trūkumus, pvz.: pakeisti akies voką, ausis, lūpas, uodegą ar kondiciją.
 - 4.7.7. Kiekvienoje klasėje skiriamos ne mažiau kaip 4 (keturios) vietos. Vietomis skirstomi tik įvertinimus „puikiai“ arba „labai gerai“ gavę šunys (kalės).
- 4.8. Teisėjo įvertinimas yra galutinis ir neskundžiamas, nebent teisėjas pažeidė laiko reglamentą, LKD ar FCI parodų taisykles.
- 4.9. Visi titulai suteikiami teisėjo nuožiūra.
- 4.10. Šuniukų ir mažylių klasėse gali būti suteikti įvertinimai „labai perspektyvus“, „perspektyvus“, „mažai perspektyvus“, „neperspektyvus“, atitinkantys „puikiai“, „labai gerai“, „gerai“, „patenkinamai“, skiriamos 4 vietos, titulai nesuteikiami.
- 4.11. Jaunimo, pereinamoje, atviroje, darbinėje, čempionų ir veteranų klasėse aukščiausias įvertinimas – „puikiai“.
- 4.12. Jaunimo klasės šuniui (kalei), įvertintam „puikiai“ ir užėmusiam I vietą, gali būti suteiktas atitinkantis parodos rangui „Jaunimo nugalėtojo“ titulas:
- 4.12.1. **„Jaunimo nugalėtojas“** – JN – regioninėse, tarptautinėse parodose (išskyrus tarptautines parodas „Lietuvos nugalėtojas“ ir „Baltijos nugalėtojas“)
 - 4.12.2. **„Lietuvos jaunimo nugalėtojas“** – LT JN'(metai) – tarptautinėje parodoje „Lietuvos nugalėtojas“
 - 4.12.3. **„Klubo jaunimo nugalėtojas“** – Kl. JN'(metai) – veislės klubo parodose
 - 4.12.4. **„Baltijos jaunimo nugalėtojas“** – BALT. JN'(metai) - tarptautinėje parodoje „Baltijos nugalėtojas“
- 4.13. Pereinamos, atviros, darbinės ir čempionų klasių šunims (kalėms), gali būti suteikti šie titulai:
- 4.13.1. **„Kandidatas į Lietuvos grožio čempionus“** – LT CAC – visose parodose šuniui (kalei), įvertintam „puikiai“ ir užėmusiam savo klasėje I vietą;
 - 4.13.2. **„Kandidatas į tarptautinius grožio čempionus“** – CACIB – tarptautinėse parodose dėl šio titulo varžosi šunys (kalės), iškovoję LT CAC titulus;
 - 4.13.3. **„Rezervinis kandidatas į tarptautinius grožio čempionus“** – R.CACIB – tarptautinėse parodose dėl šio titulo varžosi šunys (kalės), iškovoję LT CAC titulus (išskyrus iškovojusį CACIB titulą) ir II vietą užėmęs šuo (kalė) iš tos klasės, kurioje buvo suteiktas CACIB titulas;
 - 4.13.4. **„Parodos nugalėtojas“** – N – visose parodose, išskyrus tarptautines parodas „Lietuvos nugalėtojas“ ir „Baltijos nugalėtojas“, dėl šio titulo varžosi LT CAC titulus iškovoję šunys (kalės);
 - 4.13.5. **„Lietuvos nugalėtojas“** – LT N'(metai) – tarptautinėje parodoje „Lietuvos nugalėtojas“ dėl šio titulo varžosi LT CAC titulus iškovoję šunys (kalės);
 - 4.13.6. **„Klubo nugalėtojas“** – Kl. N'(metai) – veislės klubo parodoje dėl šio titulo varžosi LT CAC titulus iškovoję šunys (kalės);
 - 4.13.7. **„Baltijos nugalėtojas“** – BALT N'(metai) – tarptautinėje parodoje „Baltijos nugalėtojas“ dėl šio titulo varžosi LT CAC titulus iškovoję šunys (kalės).

- 4.14. Veteranų klasės šuniui (kalei), įvertintam „puikiai“ ir užėmusiam I vietą, gali būti suteiktas atitinkantis parodos rangui „Veteranų nugalėtojo“ titulas:
- 4.14.1. „**Veteranų nugalėtojas**“ – VN – regioninėse, tarptautinėse parodose (išskyrus tarptautines parodas „Lietuvos nugalėtojas“ ir „Baltijos nugalėtojas“);
- 4.14.2. „**Lietuvos veteranų nugalėtojas**“ – VT JN'(metai) – tarptautinėje parodoje „Lietuvos nugalėtojas“
- 4.14.3. „**Klubo veteranų nugalėtojas**“ – Kl.VN – veislės klubo parodose;
- 4.14.4. „**Baltijos veteranų nugalėtojas**“ – BALT.VN'(metai) – tarptautinėje parodoje „Baltijos nugalėtojas“.
- 4.15. Jaunimo, pereinamos, atviros, darbinės, čempionų ir veteranų klasių šunims (kalėms), gali būti suteiktas titulas „**Veislės nugalėtojas**“ – BOB – dėl šio titulo varžosi šunys ir kalės, iškovoję atitinkamus parodos rangui „Jaunimo nugalėtojo“, „Nugalėtojo“ ir „Veteranų nugalėtojo“ titulus.
- 4.16. Visų veislių parodose privalomi gražiausių šunų rinkimai – konkursai – šuniukų, mažylių (jei šios klasės yra parodoje), veteranų, jaunimo, grupių ir pagrindinis. Į atitinkamą šuniukų, mažylių, veteranų, jaunimo konkursą siunčiamas vienas veislės atstovas, išrinktas teisėju. Į grupės konkursą siunčiami šunys, iškovoję „Veislės nugalėtojo“ titulą.
- 4.17. Čempionų titulai:
- 4.17.1. „**Lietuvos jaunimo čempionas**“ – LT JCH – gasli būti suteikiamas šunims, turintiems ne mažiau trijų titulų JN, LT JN, Kl.JN, suteiktų dviejų skirtingų teisėjų.
- 4.17.2. „**Lietuvos čempionas**“ – LT CH – gasli būti suteikiamas šunims:
- turintiems ne mažiau trijų LT CAC titulų (vienas jų turi būti gautas tarptautinėje arba veislės klubo parodoje), suteiktų dviejų skirtingų teisėjų;
 - turintiems ne mažiau dviejų LT CAC titulų (vienas jų turi būti gautas tarptautinėje arba veislės klubo parodoje), suteiktų dviejų skirtingų teisėjų, bei FCI pripažįstamą darbinį diplomą (tinkamą pretenduoti į Tarptautinio grožio čempiono titulą);
 - turintiems ne mažiau penkių LT CAC titulų, suteiktų trijų skirtingų teisėjų;
- Tarp pirmo ir paskutinio LT CAC turi praeiti ne mažiau vienerių metų. Titului gauti šuns kilmės dokumentuose turi būti mažiausiai dvi generacijos. LT JCH titulas atitinka vieną LT CAC titulą, metai skaičiuojami nuo paskutinio JN titulo gavimo datos.
- 4.17.3. „**Lietuvos veteranų čempionas**“ – LT VCH – gali būti suteikiamas šunims:
- turintiems ne mažiau trijų titulų VN, LT VN, Kl.VN, suteiktų dviejų skirtingų teisėjų;
 - turintiems LT CH titulą ir vieną VN, LT VN, Kl.VN titulą.
- 4.17.4. „**Lietuvos veislės klubo čempionas**“ – LT Kl.CH – suteikiamas šunims, du kartus tapusiems klubo nugalėtoju arba vieną kartą tapusiems klubo nugalėtoju ir turintiems LT CH titulą.
- 4.17.5. LT JCH, LT CH, LT VCH bei LT Kl.CH titulai suteikiami Lietuvoje gyvenantiems ir registruotiems Lietuvos šunų veislės knygoje šunims bei užsienyje gyvenantiems ir registruotiems šunims. LKD sekretariatui gavus raštišką prašymą suteikti titulą, titulo gavimo sąlygų išpildymą įrodančius dokumentus bei apmokėjimą, išduodamas atitinkamas sertifikatas (pažymėjimas).
- 4.17.6. „**Baltijos jaunimo čempionas**“ – BALT JCH – suteikiamas patvirtinus LT JCH, LV JCH, EST JCH titulus.
- 4.17.7. „**Baltijos čempionas**“ – BALT CH – suteikiamas patvirtinus LT CH, LV CH, EST CH titulus.
- 4.17.8. „**Baltijos veteranų čempionas**“ – BALT VCH – suteikiamas patvirtinus LT VCH, LV VCH, EST VCH titulus.
- 4.17.9. LKD nariams BALT JCH, CH ir VCH titulus tvirtina LKD. Užsienio šalių šunims šiuos titulus tvirtina tos šalies, kurios atitinkamo nacionalinio čempiono titulas suteiktas paskutinis, kinologinė organizacija. Šalies kinologinės organizacijos sekretariatui gavus raštišką prašymą suteikti titulą, titulo gavimo sąlygų išpildymą įrodančius dokumentus bei apmokėjimą, išduodamas atitinkamas sertifikatas (pažymėjimas).
- 4.17.10. „**Tarptautinis grožio čempionas**“ – Int.CH (CIB)– suteikiamas šunims:
- kurie pagal FCI reikalavimus neprivalo turėti darbinio diplomo, surinkusiems keturis CACIB titulus trijose skirtingose šalyse, suteiktus mažiausiai trijų skirtingų teisėjų;
 - kurie pagal FCI reikalavimus privalo turėti darbinį diplomą, surinkusiems mažiausiai du CACIB titulus dviejose skirtingose šalyse, suteiktus skirtingų teisėjų, ir turėti FCI pripažįstamą darbinį diplomą. Darbinio diplomo išdavimo data nesvarbi;

Tarp pirmo ir paskutinio CACIB titulo suteikimo datos turi praeiti mažiausiai 366 dienos. Int.CH titulas gali būti suteiktas tik šunims, kurių kilmės dokumentuose yra mažiausiai trys generacijos. Tarptautinio grožio čempiono titulą tvirtina FCI sekretoriatas, tarpininkaujant LKD.

4.17.11. **“Tarptautinis parodų čempionas”** – CIE – suteikiamas šunims, kurie pagal FCI reikalavimus privalo turėti darbinį diplomą, surinkusiems keturis CACIB titulus trijose skirtingose šalyse, suteiktus mažiausiai trijų skirtingų teisėjų, neatsižvelgiant į konkurenciją. Tarp pirmo ir paskutinio CACIB titulo suteikimo datos turi praeiti mažiausiai 366 dienos. CIE titulas gali būti suteiktas tik šunims, kurių kilmės dokumentuose yra mažiausiai trys generacijos. Tarptautinio parodų čempiono titulą tvirtina FCI sekretoriatas, tarpininkaujant LKD.

4.18. Teisėjaujant LKD teisėjams, aprašymo kortelės pildomos lietuvių kalba. Teisėjaujant kitų šalių teisėjams – lietuvių, rusų arba viena iš oficialių FCI kalbų (anglų, vokiečių, prancūzų ar ispanų).

4.19. Aprašymo korteles, diplomus ir titulų sertifikatus pasirašo teisėjas. Teisėjo pavardė turi būti įskaitomai parašyta.

4.20. Aprašymo kortelės, teisėjų ataskaitos, diplomai ir titulų sertifikatai yra juridiniai dokumentai, papildantys Lietuvos šunų veislių knygą, patvirtinantys parodoje gautą eksterjero įvertinimą, užimtą vietą ir suteiktą titulą.

5. PARODOS RENGĖJŲ TEISĖS IR PAREIGOS

5.1. Parodos rengėjai privalo:

5.1.1. pateikti išsamią informaciją apie parodos registraciją, sąlygas, vietą;

5.1.2. reklamoje nurodyti klases, parodos teisėjus ir jiems numatytas teisėjauti veisles (grupes);

5.1.3. užtikrinti, kad būtų įvykdyti parodų techniniai reikalavimai;

5.1.4. neįleisti į parodą veterinarijos gydytojo nepatikrintų šunų;

5.1.5. pasirūpinti švara parodoje;

5.1.6. parodos metu palaikyti viešąją tvarką;

5.1.7. pasirūpinti parodos įranga ir priemonėmis;

5.1.8. informuoti apie patvirtintą registraciją LKD arba LKD nario internetiniame puslapyje;

5.1.9. informuoti dalyvius ir žiūrovus apie parodos eigą;

5.1.10. leisti teisėjauti tik LKD teisėjų kolegijos biuro patvirtintiems tai parodai teisėjams; įvykus netikėtiems pokyčiams, pavaduojančio teisėjo kandidatūra turi būti raštu suderinta su LKD teisėjų kolegijos pirmininku;

5.1.11. pasirūpinti teisėjų apgyvendinimu, maitinimu, darbo ir poilsio sąlygomis bei išlaidų apmokėjimu LR įstatymų nustatyta tvarka, pasirašyti sutartis su teisėjais;

5.1.12. užtikrinti, kad ringe teisėjui padėtų asistentas, sekretorius, jei reikia – vertėjas ir papildomi ringo darbuotojai;

5.1.13. užtikrinti, kad šunys būtų vertinami ir skirstomi vietomis bei titulai jiems suteikiami pagal šių taisyklių reikalavimus;

5.1.14. užtikrinti, kad dalyviai, iškovoję parodoje titulus ar užėmę konkursuose prizines vietas, būtų apdovanoti. pagal šių taisyklių reikalavimus.

5.2. Parodos rengėjai gali pasirinktinai organizuoti šuniukų, mažylių, klubinėse parodose – pereinamą klases, taip pat konkursus.

5.3. Parodose, kuriose šunų skaičius viršija 500 klubai gali pasirinkti:

5.3.1. išsiųsti dalyviams numerius į namus;

5.3.2. vykdyti registraciją tik su išankstiniu apmokėjimu ir numerius dalinti ringuose (toku atveju bent vienas ringo darbuotojas turi būti ringe prieš 1 val. iki ekspertizės pradžios).

5.4. Parodos rezultatus rengėjai turi pateikti LKD sekretoriui per mėnesį. Turi būti užpildyti 2 parodos katalogai, aprašymo kortelės arba teisėjo ataskaita bei parodoje dirbusių ringo darbuotojų sąrašai su pastabomis apie jų darbą. Kartu su bendra parodos ataskaita turi būti pateikta ataskaita apie diskvalifikuotus šunis, nurodant diskvalifikacijos priežastį.

5.5. Parodos rengėjai pasirinktinai gali tikrinti šuns identifikaciją, t.y. identifikacinės mikroschemos numerį ar tatuiruotę.

6. PARODOJE DALYVAUJANČIO ŠUNS SAVININKO TEISĖS IR PAREIGOS

- 6.1. Turi teisę gauti šuns eksterjero įvertinimą.
- 6.2. Privalo laikytis parodos taisyklių.
- 6.3. Privalo parodoje estetiškai atrodyti ir kultūringai elgtis.
- 6.4. Neturi teisės ginčytis ar diskutuoti su teisėju dėl šunų įvertinimo ir apdovanojimo.
- 6.5. Atsako už savo šuns elgesį.
- 6.6. Turi užtrukti parodoje tiek, kiek numato parodos rengėjai ir teisėjas.

7. PARODOS TEISĖJO TEISĖS IR PAREIGOS

- 7.1. Turi teisę į apgyvendinimą, maitinimą, tinkamas darbo ir poilsio sąlygas, su paroda susijusių išlaidų apmokėjimą FCI parodų reglamento ir LR įstatymų nustatyta tvarka.
- 7.2. Pasibaigus parodos registracijai, turi būti informuotas apie jo ringo veisles ir šunų skaičių.
- 7.3. Turi teisę atsisakyti vertinti šunį, jo savininkui nekultūringai elgiantis arba pažeidžiant parodų taisykles.
- 7.4. Patartina, aprašant šunis, per valandą teisėjauti ne daugiau 20 šunų arba iki 80 šunų per dieną. Teisėjui raštiškai sutikus, jis gali vertinti iki 100 šunų per dieną. Parodos rengėjai turi užtikrinti, kad būtų laikomasi laiko reglamento.
- 7.5. Privalo laiku atsakyti į kvietimą ir kvietime nustatyta tvarka ir terminais pranešti apie gautą leidimą teisėjauti parodoje.
- 7.6. Privalo sudaryti su rengėjais raštišką tarpusavio įsipareigojimų sutartį.
- 7.7. Negalėdamas atvykti į parodą dėl pateisinamų priežasčių, privalo skubiai informuoti rengėjus.
- 7.8. Negali registruoti parodoje savo šunų ir eksponuoti kitų šunų.
- 7.9. Negali teisėjauti šunų, priklausančių jo šeimos nariams, esančių bendrasavininkystėje arba jo parduotų mažiau nei prieš 6 mėnesius.
- 7.10. Privalo punktualiai atvykti į parodą, laiku pradėti ir baigti darbą.
- 7.11. Draudžiama:
 - 7.11.1. žiūrėti parodos katalogą prieš parodą ir darbo metu;
 - 7.11.2. darbo metu vartoti alkoholį ir narkotines ar toksines medžiagas;
 - 7.11.3. bendrauti su būsimais parodos dalyviais bei apsigyventi jų namuose; bendravimas leidžiamas pasibaigus darbui parodoje.

8. ASISTENTŲ PAREIGOS

- 8.1. Ringe gali dirbti tik parodos rengėjų paskirti asistentai.
- 8.2. Privalo žinoti FCI ir LKD parodų taisykles, titulus ir jų suteikimo tvarką.
- 8.3. Suskirsto ringe šunis pagal katalogo numerius didėjančia tvarka, paskelbia neatvykusių į ringą numerius.
- 8.4. Vykdo teisėjo nurodymus.
- 8.5. Teisėjui diktuojant daro šunų aprašymus.
- 8.6. Įvertinimus, paskirtas vietas ir titulus pažymi ir pasirašo tik teisėjo nurodymu.
- 8.7. Užpildo konkursų lapus, sutvarko korteles, užpildo katalogą teisėjui.
- 8.8. Neturi teisės darbo metu eksponuoti šunų.

9. SEKRETORIŲ PAREIGOS

- 9.1. Ringe gali dirbti tik parodos rengėjų paskirti sekretoriai.
- 9.2. Privalo žinoti FCI ir LKD parodų taisykles, titulus ir jų suteikimo tvarką.
- 9.3. Išrašo diplomus, titulų sertifikatus, kontroliuoja teisingą jų pasirašymą.
- 9.4. Užpildo konkursų lapus ir informacinę lentą, sutvarko korteles, užpildo katalogą teisėjui.
- 9.5. Neturi teisės darbo metu eksponuoti šunų.

10. SKUNDAI

10.1. Parodos dalyvis turi teisę raštu apskusti parodos teisėjo ar rengėjų veiksmus parodos dieną iki to ringo darbo pabaigos, sumokėdamas kaip užstatą dvigubą pradinės registracijos mokestį. Jei skundas pripažįstamas neteisingu, užstatas lieka parodos organizatoriams.

11. DRAUDIMAI IR NUOBAUDOS

11.1. Parodos organizatoriai turi teisę pateikti LKD sekretoriatui sąrašą šunų ir/arba eksponentų, kuriems uždrausta dalyvauti parodose, nurodant draudimo priežastį. Tokiuose sąrašuose įrašyti šunys ir/arba eksponentai neturi teisės dalyvauti jokioje LKD ar jos narių rengiamoje parodoje iki atskiro pranešimo.

11.2. Jei šuo parodos metu sukėlė pavojų parodos dalyviams ar žiūrovams ar kitiems šunims, pavojų keliančio šuns savininkas ar valdytojas bei šuo teisėjo sprendimu turi būti išprašyti iš parodos, o prasižengusio parodos dalyvio šuns tos parodos rezultatai anuliuojami. Jei parodos metu šuo padarė žalą dalyviams, žiūrovams ar kitiems šunims, šią žalą atlygina ją padariusio šuns savininkas ar valdytojas. Parodos dalyviui palikus savo šunis parodos teritorijoje be priežiūros priištus ir keliančius grėsmę kitiems parodos dalyviams ar lankytojams, organizatoriai turi teisę išprašyti tokį dalyvį iš parodos ir anuliuoti toje parodoje jo šunų gautus įvertinimus bei titulus. Šunų savininkui ar valdytojui pakartojus tokius veiksmus kitoje parodoje, jo šunims uždraudžiama dalyvauti LKD parodose vienerius metus. Tokiais atvejais sumokėti parodų mokesčiai negražinami.

11.3. Jeigu parodos dalyvis ar su juo susiję asmenys, parodoje (ringe ar už ringo) įžeidinėja, užgaulioja parodos teisėją ar ringo darbuotojus, toks dalyvis išprašomas iš parodos. Prasižengusio parodos dalyvio šuns(ų) tos parodos rezultatai anuliuojami, visi tam asmeniui priklausantys šunys metams netenka teisės dalyvauti LKD ir jos narių rengiamose parodose.

11.4. Jei parodos dalyvis piktybiškai trukdo ringo darbui, įžūliai elgiasi, triukšmauja ir nesileidžia sudrausminamas, jis išprašomas iš parodos ir jo šuns(ų) tos parodos rezultatai anuliuojami.

11.5. LKD klubų narių šunys negali dalyvauti FCI nepripažįstamų organizacijų renginiuose – FCI draudžia bet kokį tokių organizacijų rėmimą.

11.6. Draudžiama naudoti kosmetines priemones, keičiančias šuns odos ir/ar plauko struktūrą, spalvą, taip pat kirpti, triminguoti šunis, kurių kirpimas ir/ar trimingas nenumatyti veislės standarte. Dalyviui nusižengus minėtiems draudimams organizatoriai turi teisę anuliuoti tokio dalyvio parodos rezultatus.

11.7. Jei parodos teisėjui skiriama daugiau nei nustatytas leistinas šunų skaičius, rengėjams skiriamas 50 Lt baudos mokestis už kiekvieną teisėjui viršytą šunį (virš 100), pasikartojus tokiems veiksams kitoje parodoje, klubas kitais metais netenka teisės rengti parodas.

11.8. Jei parodoje per maži ringai (mažesni nei 80 m²), akivaizdžiai trūksta vietos dalyviams ir žiūrovams, trūksta privalomų prizų, nėra vandens ir tualetų ar kitaip akivaizdžiai nusižengiama taisyklėms, rengėjas įspėjamas; pakartotinai grubiai pažeidus taisykles, nebeleidžiama organizuoti parodos kitais metais.

Šios taisyklės priimtos LKD konferencijoje 2009 m. balandžio 18 d. ir įsigalioja nuo 2009 m. gegužės 1 d.